

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ: Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ 5 ΧΩΡΕΣ

RIME Project / Γενάρης 2021

Συνολικά χορηγήθηκε προστασία στην Ευρώπη σε 693.000 αιτούντες άσυλο το 2016 και σε 295.000 το 2019 (από 612.000 αιτήσεις), συν 21.200 επανεγκατασταθέντες πρόσφυγες. Οι περισσότεροι προέρχονται από τη Συρία (27%) και το Αφγανιστάν (14%). Μελέτες σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες δείχνουν ότι οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες από τους μετανάστες να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, ακόμη κι αν τα επίπεδα δεξιοτήτων τους δεν είναι απαραίτητα χαμηλότερα. Αυτό το «κενό εισαγωγής» σε βάρος των προσφύγων είναι ανεξάρτητο από τις ηλικιακές ομάδες και το επίπεδο γλωσσικής επάρκειας στη χώρα υποδοχής. Αυτό το έγγραφο παρέχει μια επισκόπηση της κατάστασης των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων στις 5 χώρες της μελέτης το 2019 (το τελευταίο έτος για το οποίο έχουν δημοσιοποιηθεί εκθέσεις). Στη συνέχεια παρέχεται μια σύντομη ανάλυση για καθεμία από τις πέντε χώρες της μελέτης.

Αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και απασχόληση: σύγκριση 5 χωρών το 2019

	France	Greece	Italy	Malta	Sweden
Total population	67 million	10.7 million	60.5 million	0.5 million	10.3 million
Foreign population	4.9 million (7.4%)	120 000 (1,1%)	5.3 million (8.8%)	85 000 (16,5%)	2 million (19.5%)
Date of implementation of the Schengen area	1995	2000	1997	2008	2001
Asylum seekers 2019 (Eurostat)	132 826 (+9,7%)	77 275 (+15,4%)	43 770 (-27%)	4 090 (+92%)	26 255 (+21,8%)
Right to work asylum seekers	After 6 months, subject to conditions (promise of employment or employment contract)	Only after registration (not during pre-registration)	After 2 months, subject to conditions	yes	yes (exemption from applying for a work permit: mention AT-UND)

	France	Greece	Italy	Malta	Sweden
Refugees 2019	42 100	18 595	31 010	441	11 765
Types of protection	- Refugee status 10 years - Subsidiary protection 4 years	- Refugee status (full asylum) with residence permit 3 years, with family reunion - Subsidiary protection (partial asylum) with residence permit 1 year, without family reunion	- Refugee status 5 years- Subsidiary Humanitarian protection 1 year abolished since thereunification under Salvini decree-law of 2018 -> replaced by the status of exceptional gravity (e.g. inhuman treatment)	- Refugee status 3 years, unrestricted access to employment and family reunification, conditions - Subsidiary protection, no family reunification, restricted access to health services, public housing programme and employment	- Refugee status 3 years, then permanent under conditions - Subsidiary protection 13 months
GDP growth 2019	1,5%	2%	0,3%	5,1%	1,2%
Unemployment rate 2019	8,1%	19,5%	10,8%	3,4%	6,3%
Unemployment rate 2019 (OECD)	13,1%	28,6%	13,1%	?	15,5%

Γαλλία

Στη Γαλλία, ο αριθμός των αιτούντων άσυλο αυξάνεται σταθερά: όλες οι πρώτες αιτήσεις και οι εξετάσεις έχουν υπερδιπλασιαστεί από το 2014, από 65.000 σε 132.826 το 2019, τοποθετώντας τη χώρα στο υψηλό εύρος των χωρών της ΕΕ όσον αφορά τον αριθμό των αιτήσεων ασύλου που έχουν καταχωρηθεί. Στο τέλος του 2019, 308.583 άτομα βρίσκονταν υπό την προστασία της Γαλλίας, εκ των οποίων 244.501 πρόσφυγες, 62.561 δικαιούχοι επικουρικής προστασίας και περίπου 1.500 απάτριδες· ενώ η χώρα έχει 67 εκατομμύρια κατοίκους. Ωστόσο, η Γαλλία είναι μια από τις πιο περιοριστικές χώρες στην Ευρώπη όσον αφορά τη διαμονή και μόνο λίγο πάνω από το ένα τέταρτο των αιτήσεων ασύλου είναι επιτυχείς. Στην έκθεσή του που δημοσιεύθηκε στις 5 Μαΐου 2020, το Ελεγκτικό Συνέδριο συνέστησε την αναθεώρηση της γαλλικής μεταναστευτικής πολιτικής, ιδίως με την παράταση της διάρκειας ορισμένων αδειών διαμονής και αντλώντας έμπνευση από το καναδικό μοντέλο επαγγελματικής μετανάστευσης. Οι συζητήσεις για την έννοια της ασφάλειας συχνά αναφέρουν άλλους σχετικούς όρους. Ο όρος ασφάλεια είναι πολύπλοκος. Με την πάροδο του χρόνου, οι ορισμοί αυτών των διαφορετικών όρων έχουν

υχνά γίνονται εναλλάξιμα ή παρόμοια και συνήθως εμφανίζονται στην ίδια πρόταση. Ως αποτέλεσμα, οι αναγνώστες δυστυχώς μένουν σε αμφιβολίες. Αυτό προκαλεί σύγχυση σε αυτούς τους όρους, οι οποίοι θα πρέπει να διατηρήσουν τη συγκεκριμένη σημασία τους. Όταν πρόκειται να έχει μια συγκεκριμένη σημασία, όπως εδώ, κάθε όρος είναι μοναδικός και περιέχει τη δική του σημασία.

Α ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΙΤΩΝ ΑΣΥΛΟ

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020, το Υπουργείο Εσωτερικών παρουσίασε το εθνικό του σχέδιο υποδοχής για την περίοδο 2021-2023 για αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες(2). Αυτό το σχέδιο βασίζεται ιδίως στις διατάξεις του νόμου της 10ης Σεπτεμβρίου 2018, η κυβέρνηση ενέκρινε νέο κανονισμό για την περιφερειακή παραπομπή αιτούντων άσυλο από την περιοχή Ile-de-France σε άλλες περιοχές, με ποσοστό 2.500 ατόμων ανά μήνα. Ένας από τους στόχους είναι να ανακουφιστεί η συμφόρηση στην περιοχή Ile-de-France, η οποία αντιπροσωπεύει το 46% των αιτήσεων ασύλου και το 19% της εθνικής χωρητικότητας φιλοξενίας, και να αυξηθεί ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου που λαμβάνονται σε αυτή την περιοχή στο 23%. Για να επιτευχθεί αυτό, θα δημιουργηθούν 4.500 νέες θέσεις διαμονής από το 2021. Περιφερειακή καθοδήγηση θα παρέχεται σε πρώιμο στάδιο, μόλις υποβληθεί η αίτηση στο one-stop shop (Guda).

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ενώ οι αιτούντες άσυλο έχουν περιορισμένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και στην κατάρτιση, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας και κατάρτιση συγκρίσιμη με αυτή άλλων τρίτων χωρών

2 <https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Asile/Schema-national-d-accueil-des-demandeurs-d-asile-et-d-integration-des-refugies-2021-2023>

αλλοδαποί. Ωστόσο, Παρά τη διακηρυγμένη εθνική στρατηγική για την ένταξη των προσφύγων, η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πολιτικών που εφαρμόζονται παρεμποδίζεται από μια «στατιστική ομίχλη»: δεν υπάρχουν δημόσια δεδομένα για τη μέτρηση του αριθμού των αδειών εργασίας που ζητήθηκαν και χορηγήθηκαν στους αιτούντες άσυλο και το ποσοστό ανεργίας των προσφύγων δεν είναι γνωστό. Παρά αυτές τις ποσοτικές αβεβαιότητες, τα αποτελέσματα των δημόσιων πολιτικών έναντι των αιτούντων άσυλο φαίνονται πολύ περιορισμένα. Μολονότι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η κατάρτιση για τους αιτούντες άσυλο είναι δυνατή από το νόμο υπό ορισμένες προϋποθέσεις, είναι πολύ περιορισμένη στην πράξη. Το 2017, λιγότεροι από 1.000 αιτούντες άσυλο είχαν άδεια να εργαστούν, ενώ 100.755 νέες αιτήσεις ασύλου καταγράφηκαν από την OFPRA κατά τη διάρκεια του έτους. Τα αποτελέσματα των ενεργειών που αναλήφθηκαν είναι πιο ευνοϊκά για τους πρόσφυγες: έχουν κινητοποιηθεί σημαντικοί οικονομικοί πόροι (εκτιμούνται σε περίπου 250 εκατομμύρια ευρώ) και έχουν παρασχεθεί περισσότερες από 5 εκατομμύρια ώρες γλωσσικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του Συμβόλαιου Δημοκρατικής Ένταξης (CIR). Ωστόσο, έχουν εντοπιστεί αδυναμίες σε σχέση με τη γλωσσική κατάρτιση, τη συνεργασία μεταξύ *Rôle emploi* και OFII και τη διαχείριση της χρηματοδότησης. Αυτή η κατάσταση οδηγεί στη Γαλλία να βρίσκεται πολύ έξω από το top 10 του δείκτη MIPEX που δημοσιεύεται κάθε χρόνο. Από το 2014, οι δεξαμενές σκέψης Migration Policy Group και το Κέντρο Διεθνών Υποθέσεων της Βαρκελώνης δημοσιεύουν τον Δείκτη Πολιτικής Ένταξης Μεταναστών (MIPEX, <https://www.mipex.eu>), διεθνής οδηγός για την αξιολόγηση και σύγκριση των δημοσίων πολιτικών για την ένταξη αλλοδαπών σύμφωνα με οκτώ κριτήρια: πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εκπαίδευση, οικογενειακή επανένωση, πολιτική συμμετοχή,

μακροχρόνια διαμονή, πρόσβαση στην εθνικότητα, υγεία και μη διάκριση. Η προσέγγιση της Γαλλίας για την ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων περιγράφεται από το MIPEX ως «προσωρινή ένταξη: Εάν οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους και την υποστήριξή τους για ίσες ευκαιρίες, δεν έχουν τη μακροπρόθεσμη ασφάλεια που χρειάζονται για να εγκατασταθούν στη χώρα μόνιμα, να κοιτάμε το μέλλον και να συμμετέχουμε στη δημόσια ζωή ως πλήρεις πολίτες», τονίζει η εταιρός της MIPEX France Terre d'Asile, εκφράζοντας επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι ο γαλλικός πληθυσμός εξακολουθεί να αντιλαμβάνεται τους μετανάστες κυρίως ως ξένους. Ωστόσο, η ΜΚΟ αναγνωρίζει θετικές προόδους όπως καθώς η άρση των γλωσσικών απαιτήσεων και τα μέτρα ένταξης πριν φτάσουν μέλη της οικογένειας στη Γαλλία στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, η ανάπτυξη στοχευμένων προγραμμάτων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η δημιουργία της διυπουργικής αντιπροσωπείας για την υποδοχή και την ένταξη των προσφύγων και την υποστήριξη για έρευνα για την υγεία των μεταναστών.

Για να διορθωθούν οι ελλείψεις που σχετίζονται με την πρόσβαση στην απασχόληση για αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, οι δύο βουλευτές πίσω από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Μαΐου 2020 συνιστούν, ειδικότερα, να καταστεί αποτελεσματικότερη η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η κατάρτιση των αιτούντων άσυλο (προσαρμογή των διαδικασιών έγκρισης εργασίας, εξουσιοδότηση πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ορισμένους αιτούντες αμέσως μόλις υποβάλουν την αίτησή τους, εξουσιοδότηση ορισμένων αιτούντων να λάβουν επίδομα επιστροφής στην εργασία υπό τους όρους του κοινού δικαίου, ενθαρρύνοντας την έγκαιρη πρόσβαση στη γλωσσική κατάρτιση για ορισμένους αιτούντες...) ; και να βελτιωθεί η εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την υποδοχή και την ένταξη των προσφύγων, για παράδειγμα, με την ενίσχυση της γλωσσικής τους κατάρτισης στο πλαίσιο του Δημοκρατικού Συμφώνου Ένταξης ή με τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ της Pôle emploi και του Γαλλικού Γραφείου Μετανάστευσης και Ένταξης (OFII).

ΕΛΛΑΔΑ

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και ιδιαίτερα από το 1989 με την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη, η Ελλάδα έγινε χώρα μετανάστευσης, υποδεχόμενη 500.000 άτομα το 1991. Από το 1990 και μετά, μεγάλος αριθμός μεταναστών, κυρίως Αλβανών (περίπου το 57% του μεταναστευτικού πληθυσμού), αλλά και Βούλγαροι, Γεωργιανοί, Ρουμάνοι και Ρώσοι έφθασαν στην Ελλάδα. Λόγω της γεωγραφικής της θέσης, η Ελλάδα βρίσκεται στο δρόμο ενός μεγάλου αριθμού εξόριστων που διαφεύγουν από πολέμους και ένοπλες συγκρούσεις (Αφγανοί, Κούρδοι, Ιρακινοί, Ιρανοί, Σουδανοί, Πακιστανοί). μετανάστες που προέρχονται κυρίως από την Ανατολική Αφρική αλλά και από τη Νιγηρία, τις Φιλιππίνες και το Μαγκρέμπ, οι οποίοι προσπαθώντας να παρακάμψουν τα εμπόδια που θέτει η ΕΕ στις παραδοσιακές μεταναστευτικές οδούς φτάνουν στην Τουρκία και μετά στην Ελλάδα. Οι πρώτοι νόμοι για τη μετανάστευση της Ελλάδας χρονολογούνται από το 1991 με αρκετές τροποποιήσεις στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Πραγματοποιήθηκαν δύο διαδοχικές νομιμοποιήσεις το 2001 και το 2006, οι οποίες ήταν μόνο μερικές και

παραχώρησε μόνο ένα πολύ επισφαλές καθεστώς στους μετανάστες. Όσον αφορά το άσυλο, ρυθμίζεται για πρώτη φορά από το Νόμο 1975 του 1991 και με δύο προεδρικά διατάγματα του 1999 (ΑΣ 61/1999 και 189/1999). Αρκετά προεδρικά διατάγματα του 1999 (ΑΣ 61/1999 και 189/1999). Αρκετά πιο πρόσφατα προεδρικά διατάγματα μεταφέρουν επίσης οδηγίες της ΕΕ στο ελληνικό δίκαιο (DP 220/2007 «Reception Directive» DP 96/2008 «Minimum Standards Directive», DP 90/2008 «Procedure Directive»). Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και η ελληνική αστυνομία είναι αρμόδια για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου και τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα ή ανθρωπιστικής προστασίας. Η Εθνική Αστυνομία είναι υπεύθυνη για την κράτηση παράνομων κατοίκων και αιτούντων άσυλο όπου χρειάζεται. Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι υπεύθυνο για τη νόμιμη μετανάστευση και το Υπουργείο Υγείας είναι υπεύθυνο για τα κοινωνικά δικαιώματα και τα κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο. Το ποσοστό αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα στην Ελλάδα είναι ένα από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη. Τα πρόσφατα έκτακτα μέτρα που ανακοινώθηκαν την 1η Μαρτίου 2020 και εφαρμόστηκαν από την ελληνική κυβέρνηση, με την υποστήριξη της ΕΕ, επιδεινώνουν την κατάσταση των μεταναστών, εκθέτοντάς τους σε περισσότερη βία και επισφάλεια αναζητώντας προστασία. Τα μέτρα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα την προσωρινή αναστολή του δικαιώματος αναζήτησης ασύλου για τους νεοεισερχόμενους, την ταχεία απέλασή τους χωρίς εγγραφή, την ενίσχυση των συνόρων με την ανάπτυξη πρόσθετου στρατιωτικού και προσωπικού ασφαλείας. Για να στηρίξει αυτή την ελληνική «ασπίδα», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι η χώρα θα λάβει επιπλέον

€700 εκατομμύρια αφιερωμένα στη διαχείριση των συνόρων και τις επαναπροωθήσεις.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Από τον Μάρτιο του 2020, η περίοδος χάριτος για τη στέγαση νέων προσφύγων έχει μειωθεί σημαντικά: ένας πρόσφυγας πρέπει πλέον να εγκαταλείψει το κατάλυμά του εντός 30 ημερών (αντί για 6 μήνες) από την απόκτηση του καθεστώτος του. Επιπλέον, από την 1η Ιουνίου 2020, οι αιτούντες άσυλο που έχουν λάβει διεθνή προστασία πριν από την 1η Μαΐου 2020 δεν είναι πλέον επιλέξιμοι για διαμονή σε κέντρο υποδοχής, καταυλισμό ή ξενοδοχείο - παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε διαθέσει 350 εκατομμύρια ευρώ στην Ελλάδα το Μαρτίου για την αντιμετώπιση του στεγαστικού ζητήματος. Συνολικά πλήττονται περισσότεροι από 11.000 πρόσφυγες. Διώχνοντάς τους από το κατάλυμά τους, η Ελλάδα ελπίζει να ελευθερώσει χώρο για να στεγάσει αιτούντες άσυλο που ζουν αυτή τη στιγμή σε υπερπληθυσμένους καταυλισμούς όπως η Μόρια στο νησί της Λέσβου (40.000 άτομα ζουν αυτή τη στιγμή σε πέντε καταυλισμούς στα ελληνικά νησιά, αρχικά προγραμματισμένο για 6.000 Άνθρωποι). Ωστόσο, πολλοί πρόσφυγες δυσκολεύονται να κάνουν τη μετάβαση από το κέντρο υποδοχής στον «έξω κόσμο». Πολλοί δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν στα ελληνικά και υπάρχουν σημαντικές διακρίσεις στις αγορές εργασίας και στέγασης

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΛΥΣΗ

Αν και οι πρόσφυγες έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Έλληνες για πρόσβαση σε εκπαίδευση, η αίτησή τους συχνά απορρίπτεται επειδή δεν έχουν

όλα τα απαιτούμενα έγγραφα. Ορισμένες ΜΚΟ, όπως η Διεθνής Επιτροπή Διάσωσης (IRC) που χρηματοδοτείται από την αμερικανική τράπεζα Citigroup Foundation, υποστηρίζουν τη σημασία της δημιουργίας ή της υποστήριξης θέσεων εργασίας για τους πρόσφυγες. Η Layali Project, μια μη κερδοσκοπική εταιρεία που ιδρύθηκε το 2018, παρέχει κατάρτιση και βιώσιμη απασχόληση στους πρόσφυγες. έχει ανοίξει αρκετά καταστήματα στην Αθήνα που πωλούν καλλιτεχνικά και χειροποίητα είδη από πρόσφυγες, ένα σαλόνι ομορφιάς... Σε μια χώρα όπου η οικονομική υγεία παραμένει πολύ εύθραυστη (το ποσοστό ανεργίας είναι κοντά στο 20% και έως και 37% στους νέους), δίνεται προτεραιότητα στη δημιουργία της δικής του δουλειάς. Έτσι, οι συμμετέχοντες στα μαθήματα του Layali Project εκπαιδεύονται να παρουσιάζουν τις επιχειρηματικές τους ιδέες, να αποκτούν γνώσεις σε νέες τεχνολογίες, διαχείριση χρόνου και επικοινωνία. Στη συνέχεια παρουσιάζουν το έργο τους σε μια ομάδα εμπειρογνομώνων από τον ιδιωτικό τομέα και στελέχη ΜΚΟ. Όσοι επιλέγονται οι ιδέες μπορούν να επωφεληθούν από την υποστήριξη ενός μέντορα και ένα κεφάλαιο εκκίνησης 1.000 ευρώ.

ΙΤΑΛΙΑ

Η Ιταλία έχει πληθυσμό περίπου 60 εκατομμυρίων και δέχεται μεγάλο πληθυσμό μεταναστών, ένα μικρό ποσοστό των οποίων ζητά άσυλο στη χώρα. Ιστορικά, η Ιταλία είναι χώρα μετανάστευσης από τα τέλη της δεκαετίας του 1970: ενώ οι κύριες χώρες μετανάστευσης στη Βόρεια Ευρώπη «κλείνουν» σταδιακά τα σύνορά τους, η Ιταλία δεν έχει ακόμη υιοθετήσει καμία νομοθεσία για τον έλεγχο των ροών εισόδου. Ορισμένοι εποχικοί τομείς, όπως η ξενοδοχειακή βιομηχανία ή η γεωργία, αλλά και οι κατασκευές, καλούν ένα φτηνό ξένο εργατικό δυναμικό που δέχεται επισφαλείς εργασίες. Το 1986, τα πρώτα μέτρα που ελήφθησαν σχετικά με τη μετανάστευση στόχευαν στη νομιμοποίηση αλλοδαπών που βρίσκονταν ήδη στην Ιταλία. Το 1989, ψηφίστηκε ο νόμος Martelli, ο οποίος έθεσε τη βάση για τον έλεγχο της μετανάστευσης και επέτρεψε τη νομιμοποίηση σχεδόν 700.000 αλλοδαπών. Στη συνέχεια, τα σύνορα της Ιταλίας άρχισαν επίσης να κλείνουν, αλλά έγιναν αρκετές νομιμοποιήσεις. Πιο πρόσφατα, κατά τους 14 μήνες της θητείας της κυβέρνησης Σαλβίνι, που συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 2018, το ιταλικό άσυλο

και η μεταναστευτική πολιτική έχει υποστεί μια άνευ προηγουμένου αusterοποίηση: ενώ οι πρώτοι μήνες της θητείας σηματοδεύτηκαν από το κλείσιμο των λιμανιών στα πλοία που διασώζουν μετανάστες (Ιούνιος 2018). Το τελευταίο οδήγησε στην έκδοση δεύτερου διατάγματος ασφαλείας τον Αύγουστο του 2019, μετά από ένα πρώτο κείμενο για το δικαίωμα στο άσυλο. Συνολικά, οι πρόσφατες διαδοχικές κυβερνήσεις επικεντρώθηκαν στην αποτροπή αναχωρήσεων από τη Λιβύη. Μια συμφωνία, που υπεγράφη τον Φεβρουάριο του 2017 από τον πρώην πρωθυπουργό της Ιταλίας Paolo Gentiloni και τον επικεφαλής της κυβέρνησης εθνικής ενότητας της Λιβύης Fayez al-Sarraj, αναθέτει ορισμένες επιχειρήσεις θαλάσσιας διάσωσης στις λιβυκές αρχές, προσφέροντας οικονομική βοήθεια και εκπαίδευση ακτοφυλακών. Η παρούσα σύμβαση παρατάθηκε για τρία χρόνια από τις 2 Νοεμβρίου 2019.

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΑΙΤΩΝ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: ΜΙΑ ΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ιτάλλος, που έχει υπογράψει τη Σύμβαση της Γενεύης και το Πρόσθετο Πρωτόκολλό της, εξακολουθεί να στερείται οργανικού νόμου για το άσυλο, παρά το άρθρο 10, παράγραφος 3 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι «Ο αλλοδαπός, στον οποίο η αποτελεσματική άσκηση των δημοκρατικών ελευθεριών που εγγυάται η ιταλική Το Σύνταγμα απαγορεύεται στη χώρα του, έχει δικαίωμα ασύλου στην επικράτεια της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος». Από τον Ν. 189/2002 οι αιτήσεις ασύλου εξετάζονται από Εδαφικές Επιτροπές (TK) για την Αναγνώριση Διεθνών Προστασία, Οι αιτήσεις ασύλου εξετάζονται από εδαφικές επιτροπές (TK)

για την Αναγνώριση της Διεθνούς Προστασίας, που έχουν εδαφική αρμοδιότητα (οι επιτροπές είναι παρούσες σε Γκορίτσια, Μιλάνο, Ρώμη, Φότζια, Συρακούσες, Κρότονε, Τράπανι, Μπάρι, Καζέρτα, Τορίνο). Η ιταλική νομοθεσία εγγυάται την υποδοχή όλων των αιτούντων άσυλο και την οικονομική βοήθεια σε όσους δεν στεγάζονται. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις δεν παρέχεται κατάλυμα από την κυβέρνηση και συνήθως δεν διανέμεται οικονομική βοήθεια. Παρέχονται τρεις κύριοι τύποι καταλυμάτων:- Άτομα που ζητούν άσυλο αφού συλληφθούν επειδή απέφυγαν τους συνοριακούς ελέγχους ή βρέθηκαν σε παράτυπη κατάσταση ή εάν είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί ή να προσδιοριστεί η ταυτότητα ή η εθνικότητά τους, μπορούν να φιλοξενηθούν σε CARA (κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο). Οι CARA δεν προορίζονταν αρχικά για μακροχρόνια διαμονή και δεν είναι κατάλληλες δομές για τη διευκόλυνση της διαδικασίας κοινωνικής και οικονομικής ολοκλήρωσης (βρίσκονται εκτός ιταλικών πόλεων, τα κέντρα αυτά έχουν δημιουργηθεί σε πρώην αεροδρόμια και στρατιωτικά στρατόπεδα).- Αλλά οι αιτούντες άσυλο που γίνονται δεκτοί στο δίκτυο SPRAR (Σύστημα Προστασίας για Αιτούντες Άσυλο και Πρόσφυγες) υποστηρίζονται καλύτερα, μεταξύ άλλων και για την απασχόληση. Το σύστημα SPRAR, που δημιουργήθηκε το 2002, αποτελείται από ένα δίκτυο τοπικών αρχών οι οποίες, μέσω της υλοποίησης έργων υποδοχής και ένταξης, έχουν πρόσβαση στο Εθνικό Ταμείο Πολιτικών και Υπηρεσιών Ασύλου. Οι ΟΤΑ, με τη συμμετοχή τρίτων κλαδικές ενώσεις, παρέχουν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υποδοχής που δεν περιορίζονται στην παροχή καταλύματος

και τα τρόφιμα, αλλά περιλαμβάνουν επίσης μέτρα νομικής και κοινωνικής στήριξης, καθώς και τη δημιουργία ατομικών οδών όσον αφορά την κοινωνικοοικονομική ένταξη και την ψυχολογική υποστήριξη.- Ένα περιφερειακό δίκτυο υποδοχής αναπτύχθηκε μετά την Αραβική Άνοιξη και την αύξηση του αριθμού των αιτούντων άσυλο. Χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους της πολιτικής προστασίας και προσφέρει βασικές υπηρεσίες όπως σίτιση, διαμονή και υγειονομική βοήθεια. Οι εγκαταστάσεις υποδοχής προσφέρουν μια μεγάλη ποικιλία τύπων και επιπέδων υπηρεσιών, τα οποία μπορεί να είναι εξαιρετικά άνισα.

ΑΒΕΒΑΙΑ ΚΑΙ ΣΥΧΝΑ ΑΤΥΠΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΛΛΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Οι ξένοι εργάτες έχουν γίνει σταδιακά μια αναπόφευκτη δύναμη στη δημογραφία και την ιταλική οικονομία. Ο ρόλος της αυτοαπασχόλησης αυξάνεται συνεχώς: υπάρχουν 170.000 ξένοι επιχειρηματίες στη χερσόνησο, διπλάσιοι από ό,τι στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Οι πιο δημοφιλείς τομείς είναι οι κατασκευές, Οι πιο συνηθισμένοι τομείς είναι η εστίαση, η βιοτεχνία, οι υπηρεσίες (call centres), η γεωργία και η ένδυση. Ωστόσο, πολλοί αιτούντες άσυλο αναγκάζονται να εισέλθουν στην παράλληλη αγορά εργασίας. Ορισμένοι τομείς της οικονομίας, όπως η γεωργία και οι κατασκευές, απαιτούν ρητά εργαζόμενα χαμηλότερα πρότυπα τόσο μισθών όσο και ασφάλειας. Το 2020, οι Confagricoltura και Coldiretti, οι κύριοι εκπρόσωποι του ιταλικού αγροτικού τομέα, ζητούν τη νομιμοποίηση ορισμένων από τις 600.000

ιπαράνομοι μετανάστες στην Ιταλία, πρόταση που υποστήριξαν οι Luciana Lamorgese, Nunzia Catalfo και Teresa Bellanova, Υπουργοί Εσωτερικών, Mezzogiorno, Εργασίας και Γεωργίας. Σύντομα αναμένεται να εκδοθεί διάταγμα για τη νομιμοποίηση περίπου 200.000 λαθρομεταναστών που θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν σύμβαση εργασίας στον αγροτικό τομέα. Αυτό θα αντιπροσώπευε τη μεγαλύτερη νομιμοποίηση στην Ιταλία εδώ και πάνω από μια δεκαετία. Την 1η Ιανουαρίου 2019, το 45% του ξένου πληθυσμού ήταν συγκεντρωμένο στις περιοχές της Βόρειας Ιταλίας, το 38% διέμενε στις Κεντρικές περιοχές, ενώ μόνο το 17% ζούσε στη Νότια και στα νησιά. Η περιοχή με το υψηλότερο ποσοστό αλλοδαπών ήταν η Λομβαρδία (22,5%), ακολουθούμενη από το Λάτσιο (13%) και την Εμίλια Ρομάνια (11%). Οι περιοχές με το χαμηλότερο ποσοστό μεταναστών είναι η Valle d'Aosta (0,2%), η Molise (0,3%) και η Basilicata (0,4%).

ΜΑΛΤΑ

Η Μάλτα έχει πληθυσμό περίπου 500.000 κατοίκους σε μια περιοχή 316 km², η οποία είναι πυκνοκατοικημένη (η υψηλότερη στην ΕΕ), αφήνοντας ελάχιστο χώρο για γεωργική γη, με το νησί να παρέχει μόνο το 20% της δικής του επισιτιστικής ασφάλειας. Η οικονομία είναι εμπορική παρά βιομηχανική. Το νησί είναι χώρα πρόσφατης μετανάστευσης και ο προσφυγικός πληθυσμός αυξάνεται. Ωστόσο, από το 2000, μόλις 20.000 μετανάστες έχουν διέλθει μέσω του νησιού, σε σύγκριση με 800.000 μέσω της Σικελίας, η οποία θεωρείται καλύτερη πύλη προς την Ιταλία και την ηπειρωτική χώρα, ενώ η Μάλτα είναι αδιέξοδο. Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, η Μάλτα έχει αναπτύξει μια στρατηγική για να αποφύγει να γίνει χώρα υποδοχής, ιδίως με τη σύναψη άτυπης συμφωνίας με τη Ρώμη που επιτρέπει την ανάθεση της διαχείρισης των μεταναστών στους Ιταλούς με αντάλλαγμα την εξερεύνηση πετρελαίου στα χωρικά της ύδατα. Συνδυασμός πολιτικής διαπραγμάτευσης με την Ιταλία και αποτροπής μεταναστών, συστηματικής κράτησής τους κατά την άφιξή τους στο νησί, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο. Επιπλέον, σε πολύ λίγους αιτούντες άσυλο χορηγείται το καθεστώς του πρόσφυγα: μόνο 1.168 άτομα μεταξύ 2008 και 2018, ή το 5,7% των αιτούντων άσυλο που ήταν εγγεγραμμένοι στη Μάλτα κατά τη διάρκεια της.

Ωστόσο, περισσότεροι από τους μισούς Αφρικανούς που φτάνουν στη Μάλτα προέρχονται από χώρες (Σομαλία, Ερυθραία, Σουδάν, Αιθιοπία) των οποίων η πολιτική κατάσταση θα δικαιολογούσε τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. Το 2018, η κυβέρνηση άρχισε να εφαρμόζει μια μεταναστευτική πολιτική με τη δημιουργία τμήματος ένταξης στο Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Ισότητας. Όμως οι διαδοχικές αποβιβάσεις μεταναστών που διασώθηκαν στη θάλασσα από ανθρωπιστικά πλοία δημιουργούν ένταση καθώς τα κέντρα φιλοξενίας είναι υπερπλήρη. Η Μάλτα παρουσιάζει εδώ και καιρό τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες ως ένα μη βιώσιμο «βάρος». Ωστόσο, είναι η χώρα της ΕΕ με τον υψηλότερο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης την τελευταία πενταετία (+8,7% ετησίως κατά μέσο όρο), ιδίως χάρη στην άνθηση του τουρισμού και των ξενοδοχειακών και κατασκευαστικών τομέων. Ο συνδυασμός της συγκέντρωσης πολλών χιλιάδων ανθρώπων στα «ανοιχτά κέντρα» του νησιού, πολλοί από τους οποίους αρνούνται το άσυλο, αλλά η Μάλτα δεν έχει την ικανότητα να απελάσει, και η αυξανόμενη ανάγκη για νέο εργατικό δυναμικό για να καλύψει τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας, έχει καταστήσει την απασχόληση των αιτούντων άσυλο σαφή στόχο των εργοδοτικών οργανώσεων και των κυβερνητικών αρχών. Το 2017, το τοπικό Εμπορικό Επιμελητήριο προέτρεψε την κυβέρνηση να αλλάξει το δόγμα της και να δει τους μετανάστες όχι ως «βάρος για την κοινωνία» αλλά ως «ένα πολύτιμο πόρο που πρέπει να κινητοποιηθεί με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο».

ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΟΙ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ

ΤηΟι αρχές της Μάλτας αναγνωρίζουν το δικαίωμα εργασίας τόσο για τους πρόσφυγες όσο και για το άσυλοαναζητητές. Στο όνομα και των δύο οικονομικών πραγματισμός (η ανάγκη για εργασία) και ο πολιτικός πραγματισμός (το πρακτικό

αδυναμία απέλασης όσων είναι νόμιμα απελαθέντες), το κίνητρο για εργασία είναι πολύ ισχυρό από τη στιγμή που οι αιτούντες άσυλο τοποθετούνται στα «ανοιχτά κέντρα». Αλλά αν η Μάλτα εξουσιοδοτεί τους αιτούντες άσυλο να εργάζονται νόμιμα, τις περισσότερες φορές το κάνουν σε άτυπη απασχόληση (καθημερινή εργασία σε αντάλλαγμα για μερικά εισιτήρια που χορηγούν οι υπεργολάβοι κατασκευών)... πολύ περισσότερο που η διαδικασία πρόσληψης είναι διοικητικό ιερατείο για τους εργοδότη που προτιμά να προσλαμβάνει παράνομα παρά να περνά από μήνες διαδικασιών για να λάβει άδεια εργασίας που θα ανανεώνεται κάθε χρόνο.

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Η πρόσβαση σε μια θέση εργασίας εξακολουθεί να μην επιτρέπει τη στέγαση: είτε το εισόδημα δεν επαρκεί για την κάλυψη του ενοικίου είτε οι συμβάσεις δεν είναι μακροπρόθεσμες. Χωρίς σταθερή ή επίσημη δουλειά, είναι σχεδόν αδύνατο να βρει κανείς στέγη στον ιδιωτικό τομέα, όπου τα ενοίκια δεν ρυθμίζονται. Μόνο οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και τα άτομα με επικουρική προστασία δικαιούνται μικρό ποσό βοήθειας για ενοικίαση. Επιπλέον, οι ιδιοκτήτες δεν είναι πρόθυμοι να υπογράψουν μίσθωση με άτομα σε επισφαλή απασχόληση ή/και να αρνηθούν να ενοικιάσουν σε μαύρους ή μουσουλμάνους. Τόσο για τους πρόσφυγες όσο και για τους αιτούντες άσυλο, η άτυπη απασχόληση στον τομέα των κατασκευών ή της εστίασης είναι συχνά η μόνη διέξοδος, παρά την ευνοϊκή οικονομική κατάσταση του νησιού.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Η Σουηδία έχει πληθυσμό 10 εκατομμυρίων. Το 2014 και το 2015, η Σουηδία δέχθηκε τον μεγαλύτερο αριθμό αιτούντων άσυλο και προσφύγων κατά κεφαλήν από οποιαδήποτε χώρα του ΟΟΣΑ. 163.000 αιτούντες άσυλο έφτασαν το 2015 (εκ των οποίων το 1/3 ήταν Σύροι και το 1/4 Αφγανοί) και σε 95.000 χορηγήθηκαν άδειες παραμονής.

Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Η σκανδιναβική κοινωνία έχει εδώ και καιρό μια κοσμοπολίτικη και ανεκτική εικόνα, η μεταναστευτική της πολιτική θεωρείται «γενναϊόδωρη» και πολλοί άνθρωποι που διαφεύγουν από συγκρούσεις (Χιλή, Λίβανος, πρώην Γιουγκοσλαβία...) έχουν φτάσει στη Σουηδία. Ωστόσο, η μετανάστευση άρχισε να γίνεται ένα ευαίσθητο ζήτημα στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και ένας λαϊκιστικός και μισαλλόδοξος λόγος έγινε θεμιτός μεταξύ μέρους του πληθυσμού, ενώ η χώρα υπέφερε από στεγαστική κρίση και η αγορά εργασίας παρέμεινε στάσιμη. Τα πρόσφατα μέτρα λιτότητας ξεπερνιούνται υπό την πίεση της ανόδου της ακροδεξιάς (το κόμμα των Δημοκρατικών πήγε από 12,9% στις βουλευτικές εκλογές του 2014 σε 17,6% σε αυτές του 2018, ενώ το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα σημειώνει τη χειρότερη βαθμολογία του εδώ και έναν αιώνα).

Ο Stefan Löfven, ο Σοσιαλδημοκράτης Πρωθυπουργός που ήταν μέρος του κυβερνητικού συνασπισμού για την αντιμετώπιση της ανόδου της ακροδεξιάς, έκανε τον πρώτο σύνδεσμο στις 9 Σεπτεμβρίου 2020 μεταξύ της «σημασίας της μετανάστευσης» και των «εντάσεων» στη σουηδική κοινωνία. Στη δημόσια συζήτηση, τώρα γίνεται λόγος μόνο για αποτυχημένη ένταξη: κοινωνικός διαχωρισμός, που τονίζεται από την έλλειψη στέγης, ανεργία των γεννημένων στο εξωτερικό τρεις φορές υψηλότερη από αυτή των γηγενών Σουηδών (20% έναντι 6,8%), βία στις γειτονιές με υψηλό πληθυσμό μεταναστών... Ένα από τα πιο ευαίσθητα θέματα αυτή τη στιγμή είναι η μεταρρύθμιση της πολιτικής ασύλου, η οποία θα πρέπει να διαιωνίσει τα μέτρα που ελήφθησαν στην έκτακτη ανάγκη τον Ιούλιο του 2016 (οι άδειες μόνιμης διαμονής είχαν καταργηθεί τότε⁶), περιορισμένο το ανθρωπιστικό άσυλο και περιορισμένη οικογενειακή επανένωση). Η συντηρητική δεξιά και η ακροδεξιά θέλουν να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο και να επιβάλουν ποσοτώσεις. Επίκαιρη ρητορική καταγγελίας προσφύγων. Ωστόσο, οι κοινωνικοοικονομικοί δείκτες είναι θετικοί: το 2017, το 80% των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν στη Σουηδία αποδόθηκε σε εργαζομένους που γεννήθηκαν στο εξωτερικό, ιδίως στον δημόσιο, τον τομέα των υπηρεσιών και τη βιομηχανία, με τη δημιουργία πολλών νεοφυών επιχειρήσεων να αποτελεί το εφελτήριο για μεταναστευτική επιχειρηματικότητα.

Η ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ

Η Σουηδία έχει περίπου 35.000 UFM, τα 2/3 των οποίων είναι αφγανικής καταγωγής. Τα σχέδια κοινωνικο-επαγγελματικής τους ένταξης υπονομεύονται. Ο gymnasielagen (νόμος γυμνασίου) που εγκρίθηκε υπό την πίεση των Πρασίνων το 2018 υποτίθεται ότι επέτρεπε

⁶ Refugees can, since 20/07/2016, only obtain a permanent residence permit if they have already obtained a residence permit for 3 years and if they prove that they can support themselves.

Οι νέοι που έφτασαν ως UFM για να μείνουν στη Σουηδία, υπό την προϋπόθεση ότι θα παρακολουθήσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Ωστόσο, λόγω γραφειοκρατικών καθυστερήσεων, ενηλικιώνονται χωρίς να διεκπεραιωθεί ο φάκελος τους. Επιπλέον, ορισμένοι από αυτούς δεν ακολούθησαν το σωστό πρόγραμμα εκπαίδευσης και βρίσκονται χωρίς δικαιώματα στο τέλος του κύκλου σπουδών τους (ο νόμος τους απαιτεί να αποκτήσουν σύμβαση εργασίας τουλάχιστον 2 ετών, εντός 6 μηνών από την απόκτηση του διπλώματος τους). Ως αποτέλεσμα, νεαροί ενήλικες φεύγουν από τη Σουηδία για να δοκιμάσουν την τύχη τους στη Γαλλία (υπολογίζονται ότι είναι 3.000). Η ψυχολογική τους υγεία επηρεάζεται επίσης: μια πρόσφατη μελέτη που διεξήχθη από ερευνητές στο Ινστιτούτο Karolinska προειδοποιεί για αύξηση των ποσοστών αυτοκτονιών μεταξύ ανηλίκων και ασυνόδευτων νέων στη Σουηδία: το 2017, μεταξύ των νέων ηλικίας 10 έως 21 ετών, το ποσοστό αυτοκτονιών ήταν 51,2% το 2017 (έναντι 5,2% μεταξύ των Σουηδών στην ίδια ηλικιακή ομάδα). Τόσο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους όσο και για τους ενήλικες πρόσφυγες, οι προοπτικές απασχόλησης αποτελούν προϋπόθεση όχι μόνο για την κοινωνικοοικονομική τους ένταξη αλλά κυρίως για τη νόμιμη παρουσία τους στο σουηδικό έδαφος.

Αυτή η επιτυχία μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η Σουηδία έχει από καιρό τοποθετήσει την εργασία στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων υποδοχής προσφύγων. Το 2010, στους νεοαφιχθέντες προσφέρεται ένα πρόγραμμα επαγγελματικής ένταξης και μόλις αποκτηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα, η σουηδική δημόσια υπηρεσία απασχόλησης (Arbetsförmedlingen) τους συνοδεύει στις προσπάθειές τους (και όχι η Υπηρεσία Μετανάστευσης). Αυτή η προσέγγιση ενδυνάμωσης είναι παρόμοια με αυτή του Καναδά, όπου η εθνική πολιτική είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τοπική αγορά εργασίας. Η αξιολόγηση δεξιοτήτων στο σουηδικό πρόγραμμα ένταξης λαμβάνει υπόψη τα εκπαιδευτικά προσόντα, την εργασιακή εμπειρία, τις ήπιες δεξιότητες (δεξιότητες ζωής) και άλλη σχετική εμπειρία. Το Arbetsförmedlingen προσδιορίζει τους εργοδότες που είναι πρόθυμοι να δεχτούν πρόσφυγες και συνεχίζει να υποστηρίζει τον πρόσφυγα αφού αυτός/αυτή αρχίσει να εργάζεται μέσω προγραμμάτων καθοδήγησης στο χώρο εργασίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΣΗ

Παρά την άνοδο της αντιμεταναστευτικής ρητορικής, η Σουηδία είναι μια από τις καλύτερες χώρες στον κόσμο όσον αφορά τον αριθμό των μεταναστών. Ο δείκτης MIPEX κατατάσσει τις παγκόσμιες πολιτικές ένταξης για τους πρόσφυγες. Από τα 52 κράτη σε 5 ηπείρους που συμμετείχαν στην τελευταία έκδοση του δείκτη, τα αποτελέσματα του οποίου δημοσιοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2020, η Σουηδία ήρθε στην πρώτη θέση (ακριβώς μπροστά από τη Φινλανδία, την Πορτογαλία και τον Καναδά).

Refugee's Inclusion Moves Europe

Project's partners :

Foundation COS Alexandre Glasberg (FR)

Le LABA (FR)

University of Bordeaux

- Centre Emile Durkheim (FR)

VisMedNet

In collaboration with Hal Far Outreach (MT)

EDRA (GR)

University of Jonkoping (SU)

Lai-momo (IT)

www.rime-refugees-inclusion.eu

@RIMEeuproject

Cofinancé par le programme Erasmus+ de l'Union européenne

RIME is a project supported by the Erasmus+ programme. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the content, which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.